

Gazeta învățătorilor

ORGAN SĂPTĂMÂNAL PENTRU APĂRAREA INTERESELOR ÎNVĂȚĂTOREȘTI

Asociația noastră.

N'am scris până acum nimic referitor la secția județeană Arad a Asociației noastre. Dacă, totuși, mai multe articole, ale câtorva colegi au găsit ospitalitate în coloanele acestei gazete, lansând diferite opinii și păreri, aceasta se datorește în prima linie faptului că noi, conducătorii acestui organ înțelegem să dăm deplină libertate tuturor celorlor noștri, care, prin idelle ce le ridică în scris, aduc *lumină* în problema organizației noastre profesionale. Căci, după cum am spus-o la început, scopul apariției „Gazetei Învățătorilor” aceasta este.

N'am manifestat câtuși de puțin vre'o opoziție secției județene a Asociației, când a fost vorba de „reînvierea” ei. Ba, pot chiar afirma — și cred că am tot dreptul — am contribuit prin scrierile favorabile de până acum într'o măsură destul de însemnată la restaurarea ei.

Și cu credința că în acest mod, vom putea ajunge la o adevărată înviere a organizației noastre județene, am lăsat toate la cursul lor de până aci. Astăzi, însă, suntem în pragul unei prăbușiri, care ne amenință, fapt pentru care nu trebuie să trecem cu vederea. Lucrurile le vom spune așa după cum trebuie și după cum ele se prezintă.

Din a cui cauză a trebuit să ajungem unde am ajuns, colegii din județul Arad, pot să constate după cele întâmplate până acum. De la început trebuie să afirmăm că actuala conducere a Asociației a lucrat fără nici o metodă, fără o responsabilitate serioasă. Ani de-a rândul a nesocotit interesele organizațiilor noastre, stând într'o pasivitate departe de orice fel de manifestare, privind poate și cu durere la agonie ultimilor clipe ce-au de mai trăit.

După nenumăratele apeluri și dorinți lansate de bleștii învățători s'a hotărât încă în primăvara anului acesta mult așteptata adunare generală. Această hotărâre însă era pusă numai pe hârtie de comitetul Asociației, căci în realitate nu era alt ceva decât o amăgire vremelnică prin care volau să găsească o eșire la limanul mântuirii. Căci, adunarea proiectată din nu știm ce cauze a fost trăgănată de atunci până azi încă în vre'o 2-3 rânduri, ca în fine să fie convocată pe ziua de joi 21 Noembrie a. c. Frumoasă zi, cu nădejdi frumoase, dar irealizabile!

Acest comitet care într'un răstimp de patru ani, n'a știut să aducă o hotărâre mai bună decât a amâna adunarea, aduse și de astă dată hotărârea fără noimă, fără să țină seama că pe ziua aceasta una a treia parte din membrii învățătorilor sunt reținuți, spre a satisface îndatoriri pe cari l-le impune legea și regulamentul.

Inchipuți-vă, o adunare generală convocată, dela care vor lipsi obligatoriu jumătate din membrii, este cu putință a se ține? Noi, credem că nu. Nu. Pentru că dorim și așa cere toată suflarea dascălească acestui județ să

fie toți de față la bilanțul activității prestat de Asociația județului nostru în timpul acesta de 4 ani, și la restaurarea bietei noastre Asociații, dela care restaurare depinde reînvierea și dela care deci nu trebuie să lipsească nici unul. Într'adevăr pe ziua de 21 Noem. c. sunt fixate sesiunile lunare a 10 cercuri culturale, și vre'o 2-3 centre culturale.

Vrem cu toți, să fim de față, ca prin voința noastră a tuturor, să punem temelii noi și solide organizației care pe viitor să poată presta rezultate mai fecunde.

Deci, pretindem ca această adunare — care nu s'a ținut atâția ani — cel puțin de astă dată să se țină într'un timp când întreaga învățătorească județului poate să participe liber nefiind reținută nici de altă îndatorire.

Ion Ielecutean.

Cum se achită salariile.

Un abonat al nostru din jud. Ismail ne scrie următoarea scrisoare:

Domnule R-dactor. Învățătorii din jud. Ismail nu și-au primit salariile pe Septembrie până la această dată 6 Noembrie.

Mulți din noi suntem cu familie grea și cu copii, care urmează prin diferite școli, unde se cer sacrificii bănești cari întrec mijloacele de care dispunem. *N'avem alt mijloc de existență de cât insuficientul salariu ce-l primim.*

Pentru a nu mai fi expuși la umiliri care merg până acolo, că trebuie să ne cersim pâinea și carnea pe datorie, vă rugăm, pe Dv. ca, cu mijloacele ce aveți la îndemână să aduceți la cunoștința dlui ministru ai Instrucțiunii, pentru a lua odată măsură ca salariul să-l putem primi la timp.

Nu fac aceasta din spirit de opoziție, de oarece simpatizăm cu actualul regim.

Regimul strigă de durere al învățătorilor care vine din toate părțile.

Cu stimă: N. Pan. învățător.

Acum reproducem câteva știri aflate în coloanele ziarelor:

„Învățătorii din jud. Vlașca n'au primit nici până astăzi salariile pe luna Septembrie”. (Universul).

„Din județele Iași și Covurlui ni se anunță că corpul didactic nici până acum nu și-a primit salariile de pe lunile Septembrie și August”. (Dimineața).

„Vulcan: Revizorul școlar fiind întrebat care este cauza că n'au fost achitați te salariile învățătorilor de 2 luni, a răspuns că salariul nu s'a putut ridica din cauza administratorului financiar care refuză iscăliturile chitanțelor sub motiv că n'are timp.” (Curentul)

„Sfârșit jalnic a avut învățătorul Ion Florian din Intorsătura Buzăului. Ajuns la disperare din cauza mizeriei, s'a spânzurat. Într'o scrisoare adresată colegilor sale, învățătoare, spune că *neprimind leafa de astăvară*, nu mai poate trăi cerșind dela oul sau dela altul.

De zece ani de zile e batjocura asta în România, de cei cu leafă mică nu și-o capătă cu lunile, iar cari au suferit de mil pe lună nu numai că o primesc regulat, dar mai și fură. Ce face Asociațiunea Învățătorilor?” (Foia Noastră.)

Fără nici un comentariu!

Zodia Cancerului.

de I. COSTA

Într'un ziar oarecare — nicio minune că nu i-am păstrat numele în duhoarea aceasta de putregai bizantin — am citit, că minunatul nostru povestitor Mihail Sadoveanu a scris un roman istoric, care o să apară în curând. Dacă va fi de fapt un roman istoric din cutare epocă glorioasă, — și câte avem — a istoriei noastre plină de eroism și de sacrificii, cum este soarta eroilor în general, va fi o binefacere pentru generația de azi care caută ideale, va fi începutul unei renașteri a vieții noastre publice și particulare. Popoarele în majoritatea lor covârșitoare își cunosc istoria națională — oricât de paradoxal să par — nu din manualele de istorie mici sau mari, dar în totdeauna سعی și plictisitoare pentru public, ci din istoria acelor eroi imaginari, cari prin faptele lor tot imagine, dar potrivite timpului, în care se desfășoară, inspiră avânt și încredere în tinerețea, care le citește. Din romanele istorice resare acel amor sacru de neam și de țară, care nu cunoaște obstacole în lupta pentru mai bine, mai frumos al neamului. Tinerețea cu educația romanului adevărate istorice va studia după aceste și istoria scrisă de savanți mai cu drag, ceace o va face apoi mai serioasă și din comparația trecutului cu prezentul — Emineescu, satira a treia — nu va fi unealta arivistă, bugetivă a partidelor, ci cap de cap va fi una, tinerețea de aur, de speranță a țării, pe care se poate răzuma bătrânul și copilul, de cari vor fi mândre mamele știindu-l în birouri, dacă se poate sau în războiu, fie vii, fie morți, dacă va trebui. Acel elan sacru al eroilor greci dela Marathom dela Salamis și Platea etc., pe lângă toată grija pentru existență nu s'a născut din istorioarele mărunte, cari eventual circulau printre greci, ci din Iliada divină a lui Homer, aceasta biblie a eroizmului din toate timpurile. Și când strămoșii noștri în timpurile nebuloase, caotice ale evului mediu au știut să se mențină, să se reconstituie și să înfrunte pe cei mai vajnici cuceritori, încât azi suntem de nou stăpâni strămoșești Dacia Felix: numai scriitorii noștri să nu se inspire de trecutul nostru fără seamăn în eroism și jertfe? Să nu credeți că nu cunosc pe C. Negruzzi, pe M. Odobescu și pe celebrul Ganea, aceștia însă sunt nuvelisti și nu romancieri; sunt istorii de un resufiu mai scurt, cum am zice. Romanul însă este un fel de epopee în proză, a cărui eroi oricât de mari, nu sunt supranaturali, însă se înalță la apogeul posibilităților omenești, cași Athos, Porthos, Aramis din Cei

trei mușchetari ai lui Dumas, tatăl. După cum știm, prin anii 70 ai veacului trecut au început la noi ticăloșiile politice, durând până azi și vilciind toată atmosfera vieții noastre publice, încât nu este instituție la noi, în care să nu fi pătruns corupția de partid. În atmosfera aceasta plină de miuz de augestii, s'au retras, iar literatura a deraiat spre *Zolaism*, la noi, cari avem atâți naivi și visători! În mocirlă nu cresc romancierii istorici, ci medici șarlatani, (politicieni).

Să mă rezum! Nu vreau să prejudec, căci nu mă pot pronunța asupra unei cărți neapărute. Șoimii lui Sadoveanu au rămas fără ecou la noi. Pentru ce? Pentru că nu are *actiune*, cu atât mai puțin eroică; evenimentele se povestesc mai mult, decât se petrec, încercătura primitivă nu are desnodământ nici tragic nici comic, dacă vreți, persoanele dispar nu în urma luptei dintre ele, ci pentru că autorul nu le mai consideră de demne, să mai vorbească de ele. Zisei persoane și nu eroi. Nu, pentru că nu sunt, sunt pur și simplu niște figuri trase împinse în dreapta în stânga de povestirea autorului. Nici caracterele nu sunt, cari să ne inspire respect, admirație sau ură, ci sunt ființe fără orice patimă în bine sau în rău. Povestirea a fost totul ce ne a luat cu sine să-l cetim, apoi l-am depus fără orice urmă în imaginația în sufletul nostru, a fost un fel de feerie din O mie de nopți și am rămas nemșcați, fără nici un dor de a

(Urmarea în pag. II.)

Mult e dulce și frumoasă limba...

Fabrica de mobile Ecker din Timișoara, astăzi după 11 ani de stăpânire românească, trimite școalelor din țară, următoarea reclamă:

„Banca școlară brevetată „Sogor” fabricația privilegiată a fabricii de mobile Ecker din Timișoara.”

„Obiectul invențiunii este o bancă școlară, care are avantajul față de cele cunoscute până acum, că este ușor demontabilă și remontabilă și pe lângă aceasta este absolut stabil; așa ca o singură banca nu se poate mișca în nici o direcție.”

„Avantaje: 1. Este mai eficient decât orice sistem de bancă cunoscut până acum. 2. Este desaranjabil în bucăți sau 2 locuri de șezut fără de specialitate (important la vâruirea saletor.) 3. În folosință este mai stabil decât orice altă bancă. 4. Este mai bună, decât orice altă bancă. 5. În construcția ei este tare, nu se ruinează când locul de șezut al fiecărui elev, este sprijinit direct la punctul greutate. 6. Toată banca a fiecărui elev, se atinge numai la un singur punct de padimentul, deci nu este parte dealungul padimentului, care împiedică mătura și în urma curejenia este ușor controlabil și nu rămâne deasubțui băncii praf și cuib de bacterii. 7. Nu trebuie să fie fixat pe padimentul.”

Problema școlii de copii mici.

(Continuare)

„Veniți, să trăim pentru copiii noștri!” — Epitaful de pe mormântul lui F. V. Fröbel.

La noi, la români, s'a scris foarte puțin despre școlile de copii mici, căci inima fiind preocupată îndeosebi de înființarea școlilor normale pentru pregătirea învățătorilor, precum și de înmulțirea și îndrumarea celor primare, cari dibuiau în cântarea unei directive sănătoase pedagogice, aproape toată literatura noastră pedagogică se referă la călăuzirea acestor fel de școli, până când cele de copii mici au fost și sunt încă lăsate în grija sorții.

O laudabilă inițiativă s'a făcut prin publicarea postumă a lucrării „Nou sistem de educație pentru copiii până la 7 ani,” de Dna Maria C. Buțoreanu (București, Cartea Românească, 1920) Dela aceasta carte și dela celelalte cari vor urma, se așteaptă o îndrumare sănătoasă a școlilor noastre de copii mici, înmulțirea acestora în conformitate cu necesitățile, precum și provocarea deosebitei atenții care trebuie să se dea acestei instituții de importanță capitală pentru vremea pe cari le trăim.

3) Școlile de copii mici din pământul liber românesc.

În provinciile libere de dincolo de Carpați s'au făcut timide încercări de a înființa școli de copii mici, încă înainte de aceasta cu cea 50 ani. Cea dintâi școală de acest fel a fost susținută de cătră Drul Barbu Constantinescu, pe lângă școala normală a „Societății pentru învățătura poporului român”, din București. Pe la 1880 există câte o școală de copii mici, una la Iași și cealaltă la Giurgiu, la Institutul de fete „Cultura.”

Statul înființează prima școală de copii mici în orașul Tulcea, la anul 1897, cu intenția, de a da posibilitate populației minoritare de acolo să învețe limba română. Inceputul dovedindu-se bun, a mai înființat apoi astfel de școli și altele.

Un avânt mai îmbucurător a luat înființarea acestor școli numai după aducerea și promulgarea legii referitoare din anul 1909, după care s'au înmulțit școlile de copii mici prin diferitele centre și în provincia Dobrogea.

În timpul din urmă a luat frumoasă inițiativă de a înființa școli de copii mici și „Societatea ortodoxă națională a femeilor române.”

4) Școlile de copii mici din teritoriile desrobite.

Atât în ținuturile robite de ungurii cât și în Basarabia și Bucovina, existau numeroase școli de copii mici susținute de îndominanții temporali, cu scopul

mărturisit de a desnaționaliza printr'ânsele elementul românesc, în favoarea celor ce dețineau eghemonia. Grație conservativismului și sentimentului nostru național, ofensiva purtată pe această cale în contra integrității noastre etnice nu a putut repurta rezultate remarcabile, pe lângă tot efortul și pe lângă toate energiile depuse în acest scop.

Evident, că școlile de copii mici din aceste ținuturi se îndepărtaseră cu totul dela adevărata lor mențiune.

În Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș școlile de copii mici au luat ființă și au fost organizate pe bază legală numai după votarea și promulgarea Art. de lege XV din 1891. În baza acestei legi, se introduce obligativitatea școlară pentru copiii dela 3—6 ani.

Erau obligate a înființa și susține școli de copii mici:

a) orașele capitale de județ și cele învestite cu drept de municipiu;

b) comunele a căror dare directă trecea peste 30,000 coroane.

Afară de acestea, mai puteau înființa școli de copii mici: Statul, celelalte comune rurale și urbane, confesiunile și societățile. Școlile astfel înființate și susținute, erau cu caracter de stat, comunal, confesional, ori particular, după cum eră susținătorul lor.

Limba de ocupație în școlile de copii mici înființate și susținute de Stat, comune, societăți și de cătră confesiunile romano-catolică, luterană, calvină, etc. eră exclusiv cea maghiară, fără conșiderare la apartinența etnică a elevilor, pentru că aceste instituții cari lucrau în numele unor avansate principii pedagogice îmbrăcate în strălucitoare vestimente de vestale ale umanității, se îndepărtaseră foarte mult dela scopul lor adevărat, susținut chiar și de Art. de lege XV din 1891, — „... de a apăra pe copiii de 3—6 ani în contra acelor pericole, ce i-ar putea amenința în absența părinților; ai îndatina la ordine și curățenie și apoi prin dezvoltarea corespunzătoare a istețimei, a priceperii și inimii lor, în mod amăsurat cu etatea, a promovă atât dezvoltarea lor fizică, cât și pe cea intelectuală și morală.” (Dr. Baló Ioszeff — „A magyar népoktatásügy szervezete,” ed. III Budapest) — devenind chiar dela înființarea lor cele mai odioase instituții de maghiarizare a naționalităților conlocuitoare.

(Va urma)

D. Olariu
subrevizor școlar.

Predarea scris-cetiturii în școala primară.

de D. Olariu subrevizor școlar.

(Continuare)

Într'acestea, în Angliera se ivi un nou curent: *realismul*, preconizat de pedagogul Bacon de Verulam (cet. Bacon), care rupe cu trecutul latinismului introdus în școală de papii și cu vechea direcție școlastică, vestind, că omul trebuie să se elibereze de „ideile greșite” cari nu sunt scoase din natura obiectelor, ci din a noastră proprie. Omul prin știință se face stăpân asupra naturii, deci scopul principal al științelor trebuie să fie *interpretarea naturii*. Procedura, sau metoda cercetării naturale are să fie cel inductiv și dela cauzurile speciale constatate, „să stabilim legi generale, sau axiome, ca apoi în baza acestora să putem realiza invențiuni, cu ajutorul cărora se va întări stăpânirea omului pe pământ.”

Nu mult după aceasta, începură a prinde rădăcini principiile unui nou pedagog, ale lui *Ioan Locke* (cet. Loc.) născut în Wrington (cet. Ringin) la anul 1632, mort la a. 1704. Acesta susține, că nu există idei innăscute, întru cât sufletul omului nou născut este total lipsit de senzații, fiind o „*tabula rasa*”, pe carea experiența își creștează datele sale. Prin aplicarea principiului, că *nimic nu este în inteligență, ce nu a trecut mai înainte prin senzuri*, Locke devine părintele *psihologiei empirice*, sau *experimentale*.

Mal mult de cât acestia, s'a remarcat pedagogul *Ioan Amos Comenius*, (1592—1627) fiul morarului din Moravia, satul Niewaitz. Acest suflet nobil, exilat din patria sa, și-a expus toate principiile pedagogice în a sa „*Didactica Magna*”, prin carea a pus în urmăre pe toți oamenii de școală de pe acele timpuri.

El susține educația colectivă pentru ambele sexe, chiar din fragedă vârstă. Nu admite a se preda nimic

Educatorul.

„Două din descoperirile omului pot cu drept cuvânt fi privite ca cele mai grele: Artă de a guvernă și artă de a educa.” Kant.

Educator după cum scrie I. Găvănescul, este un factor de căpetenie al educației căci are sarcina de a restabili vechiul raport viu al sufletului omului, față de natură, fără a crea idoli și divinități moarte.

Citind istoria antică vom găsi că, în vechime omul vede în stele, soare, mare, râuri, etc. ființe vii, cari stau gata să-l ajute și să-i vorbească.

Educatorul trebuie să-i dea omului și ideea de religie, căci omul nu poate trăi fără o credință dominantă, să-l facă să admire natura și arta frumosului. În felul acesta se stabilește raportul religios moral și estetic și în acelaș timp se va stabili și raportul intelectual. Educatorul trebuie să țină seamă și de mediul social al omului, precum și de cel național întărindu-le.

Pe educatori i-am putea clasă, după concepția lor în felul următor: educatori utopici, cari au ca obiect al artei lor un tip general omenesc, cari însă nu se găsesc pe pământ, și educatori pozitiviști, cari prin metod științific văd concret omul asupra căruia va face educație, ținând seamă de trebuințele sociale, de nevoie vieții în care trăiește și urmărind și idealul general către care tinde omenirea.

Rolul educatorului nu se poate mărgini în a aplica ca o mașină automată toate instrucțiunile, ci trebuie să țină socotena și de multiplele condițiuni după localitate, elevi, ș a. Adevăratul educator trebuie să privească pe copil ca axă principală în jurul căruia se mișcă tot învățământul. Pentru ca să se poată realiza scopul suprem al educației, adică formarea caracterului moral, educatorul va trebui să cunoască foarte bine psihologia individuală a copilului. Părinții copiilor, cari sunt educatorii naturali greșesc când zic că școala e datoare să dea copiilor lor și educație și învățătura după cum greșită e părerea unor colegi cari cred că

școala e chemată să dea numai instrucție fără educație.

Chemarea învățământului e cea mai frumoasă, pentru că e o lucrare cu personalități și care crează valori personale. (Gand-g) Cariera didactica este cea mai ideală, e un apostolat, și marele educator Pestalozzi atât de mult o iubea încât a refuzat chiar un loc ce i-se oferise în guvernul din Elveția în anul 1789, răspunzându-le prin cuvintele: „voiu să fiu învățător.”

Aceste cuvinte să ne fie înțipărte în inimă și să fim mândri de cariera de educator, în mâna noastră fiind creșterea cetățeanului român, să ne punem toate puterile pentru ridicarea acestei cariere, arătând lumii că suntem vrednici de dânsa.

Nimeni să nu-și i-a sarcina de educație dacă nu simte o aptitudine firească și dacă nu posedă aptitudinile trebuincioase. Un educator fără chemare nu este numai un rău, ci și un făcător de rele.” (Nisipeanu)

Gh. Ruja.

Urmare din pag. 1-a.

face și noi ceva, fără nici o mângâiere, fără nici o emoție. Ne-am ales numai cu desiluzia asupra popii Ciocică. Nu sunt bigot și nu sunt nici farizeu. În conștiința noastră generală trăiește convingerea, că preoțimea română, redusă la soarta poporului român împilat și batjocorit, în toată simplitatea sa a contribuit cu mult la conservarea noastră națională. Nu detalentul lui Sadoveanu vorbim, Sadoveanu este un scriitor genial, care însă n'a pătruns în tainele romanului istoric — cel puțin în trecut nu.

Ce bucurie aș simți, dacă aș găsi toate elementele romanului istoric în *Zodia Cancerului*. Și să mai zic ceva. Pentru ce *Zodia Cancerului*? Pentru epoca istorică, în care se petrece romanul, n'a găsit D-I Sadoveanu un titlu mai expresiv, mai istoric, decât denumirea aceasta aproape de bălcău, care prin sine deja nu deșteaptă nici un interes. Eu l-aș schimba, căci sunt de părerea, că nu-i tot aur, ce-i Moș Teacă. Să nizuim și noi în fine „ad astra.”
Ioan Costa

elevului decât numai pe bază de intuiție. Și pentru ca să illustreze și mai mult acest principiu, scoate opul „*Orbis Pictus*”, apărut în mai multe volume.

Scopul și limita școlii primare, după dânsul, constă în aceea, ca toată tinerimea dela etatea de 6, până la 12 ani, să fie instruită în tot ce se poate întrebuința în întreaga viață. Să scrie frumos și repede, după legile gramaticale și să cetească corect tot ce este scris și tipărit în limba sa maternă. Manualele să vor redacta în parte, pentru fiecare clasă, cuprinzând tot ce este necesar pentru acestea.

La cetire mai precizează, că este a se face în orele de dimineața, când mintea copilului este mai accesibilă. Învățătorul va ceti repetit lecțiunea, în care timp școlarii ascultă și dacă vre-o chestiune reclamă explicare, învățătorul să facă aceasta cât se poate de clar și lămurit. După aceea, va provoca pe rând școlarii, ca să o cetească și ei, în care timp celalalți vor

urmări în tăcere din cărțile lor. Terminată cetirea, se vor pune școlarii distinși să reproducă conținutul, pe urmă vor face aceasta și celalalți mai puțin silitori.

Scrierea și cetirea le face deodată, mal întâiu însă cetitul și imediat scrisul. La cetire, arată elevilor icoane corespunzătoare, prin cari e capabil să aducă sonul în legătură cu reprezentările senzuale, spre a se imorima mai bine în memoria elevilor semnul acestuia.

Ioan Amos Comenius pretinde, ca învățătorul să se ocupe din adins cu elevii mal puțin înzestrați, căci: „Aceasta ne îndeamnă să îngrijim de îndreptarea lor cu atât mal mult. Cu cât e unu mal slab la minte, cu atât are mal multă nevoie de ajutor... căci după cum de pildă, un butol găurit care a fost adeseori spălat, deși nu ține apă, totuși să poate curăți, tot așa și cei slabi la minte, deși nu pot să înalteze în științe, pot însă să se mal clepească...” (*Didactica Magna* pag. 116—117).
(Va urma)

vederea reinvierii „Asociației Inv.” Arad.

In jurul unor polemici.

Situația învățătorilor din zilele noastre, trebuie să preocupe toată suflarea mănăască. Ca factori principali în viața culturală a poporului ei se bucură de-o prea puțină apreciere ba, așezându-se pe o poziție de mare indiferență: ca cel mai util funcționar al statului român. Aceste cuvinte erau rostite de toți prii priveau îngrijorați soarta și viitorul învățătorilor. Din toate părțile se auzeau murmure de mulțumire generală, ce au aprins focul unei activități febrile, menite să sgâlțâie pe fiecare din letargia cotropitoare stărnită a tuturor inactivităților din ultimii zece ani. Din lăncezat în care m petrecut atâta timp se născu dorința ridicării ca apoi curățându-ne de pălămida vremii și scuturând colul așternut peste noi să pășim cu încredere pe calea arătată de antecesorii noștri. Și în mișcarea entuziasmată a obștei, tinerii n-am rămas mai rețoși ca bătrânii luptători. Cu ochii înfrunți la ei ascultând îndemnul lor ne-am avântat cu bărbăție în luptă. Cu jertfe ce numai bietii învățători sunt capabili să le facă, — am scos la lumină „Gazeta învățătorilor” ca să le fie tribuna răsunătoare a nedreptăților și doleanțelor ce azi nimeni nu vrea să ni le înțeleagă. Prin ea să se deschidă suflătele învățătorilor într'un nereg îndivizibil, dând directive noi și apărându-ne de acei cari ne-ar fi siliți să ne trebnice, bune numai pentru a le satisface interesele lor egoiste. Așa ne-am închipuit atunci; acesta ni-a fost scopul în momentul când am dat semnalul luptei și așa înțelegem să continuăm înainte.

Iar azi, când pe urma unui articol care vă îndemna la muncă ați găsit prilej de ceartă, azi când toată ura acumulată de ani de zile vi-o manifestăți în această gazetă, când în dosul rândurilor scrise vedem pumni strânși și scrâșniri de dinți, azi cu dușure trebuie să constatăm că *prea puțin ne-ați înțeles!*

Nu ne-ați înțeles!... Tineră generație așteaptă îndrumări sănătoase dela cei bătrâni, sfaturile părintești învățătorii câștigate prin muncă încordată ca să le poată lua folosul în toate împrejurările vieții, așteaptă sprijinul înțelept ce pot să-l dea toți cari vreau să fericească poporul nostru și nu vrea să vadă divergențele mărunte născute din cauze neserioase, în suflătele blânde de „apostoli culturali” ai neamului, nu trebuie să domnească ura, ei nu sunt făurii din aiutul oamenilor de rând, ei trebuie să se ridice deasupra patimilor zilnice și în ochii triști de suferințe, trebuie să strălucească iubirea.

În clipele aceste de adâncă durere cu toții împreună venim și vă zicem: „Linisțiți-vă! Suntem sătui de cearta care ne-a învrăjbit suflătele de oaltă, vrem odată pacea, înfrățirea, muncă!”

Menirea gazetei noastre nu este de a căuta vinovații trecutului, căci făcând aceasta ar trebui toți până la unul să ne batem pepturile, rostind cu rapul plecat un „mea culpa”.

Posteritatea nu trebuie să afle că ne-am pierdut timpul în polemici fără rost, acuzându-ne unul pe altul de o greșală obștească ce s'ar putea îndrepta prin contrabuția de muncă a fiecăruia din noi. Câte probleme arzătoare nu-și așteaptă rezolvarea în coloanele acestei gazete? Și n'are cine să le prindă frul, pentru că e mai ușor să-ți dai frâu liber patimilor ce gâlgăie cu furie, decât a-ți frământa miata în căutarea unei chestiuni ce ne-ar aduce o ușurare.

Prestigiul învățătoresc numai prin muncă se poate ridica și nu prin desbinări suflătești iscate pe urma neînțelegerilor dintre câțiva conducători. Hăduțeliile și amenințările de dare în judecată unul pe altul, vor dovedi îndeeajuns opiniei publice că suntem departe de a ne putea dobândi încrederea cerută cu atâta emfaz!

Năzuințele noastre întru ajungerea scopului făurii vor aduce roade îmbelșugate numai prin comunitatea de idei sănătoase, capabile de a trage brazde adânci și luminoase în viața învățătorului de mâine.

Orice alte încercări, zădărnicesc planurile și ne aruncă în marea mistuitoare a neînțelegerilor din care ne vom alege frânți, obosiți și fără puteri de îndreptare...

Ioan Drecin

Pentru cei ce nu vrea să înțeleagă.

Di. T. Cherechean, în Nr. 11 al „Gaz. Inv.” mă „somează”, ca să-l precizez, că ce înțeleg eu sub cuvintele: „Di. C-n, carele după cât știu eu este chiar cassarul gen. al „Secției” jud. Arad, simțindu-se cu musca pe căciulă, în Nr. 8 al „Gaz. Inv.” află de bine a răspunde art. mele bazate și documentate din Nr. 5 și 6 al „Gaz. Inv.”

Nimic rău, D-le Cherechean, de acela grăbesc să-ți lămuresc, ca altă dată să nu mai cazi în eroarea, ca din neînțelegerea D-Tale, să faci cap de acuză oamenilor, apostrofându-i cu „necuvință”, după cum, fără bază și fără motiv, faci D-ta atât de gentil.

Cuvintele: „cassarul general”, după cum reiasă din întreg aliniatul, să rețera la C-n, ca *explicație numai*, să se știe, cine e acela C-n, să nu vorbești din tufă, după ce D-ta ai respins prezențiuina redacției de ați iscăli sub articolul numele; iar cuvintele: „cu musca pe căciulă”, să referă, după cum larăși se observă din întreg aliniatul nu la calitatea D-Tale de cassar, că doară nu cassa D-Tale s'a discutat de mine în art. din Nr. 5 și 6 al „Gaz. Inv.”, ci *neactivitatea „Secției”* jud. Arad, de 10 ani și de D-ta, căci doară, a cassar, aparține biroului, respective Consiliului „Secției”.

Toată „somarea”, de altmintelea „avea rost fiindcă scrisul meu e atât de limpede și ușor de înțeles, încât e imposibil, ca Di. Cherechean să nu-l înțeleagă fără explicații. A avut înămul lipsă de pretext, ca să mai poată debita la adresa mea câteva atacuri și neadevăruri.

Așa, că te-am înțeles, dragă d-le Cherechean?

Bat-o focul s'o bată de treabă, dar de ce nu sunteți odată și sinceri! Spuneți-o curat: Așa, că deoparte prin Revizorat de altă parte prin „Asociație”, voi vre-o câțiva, ați voit să țineți încătușată marea masă a dascălilor și să o robiți intereselor voastre personale — egoiste — politice și de aici și neconvocarea ad-generale de atâta timp? Ori cel puțin, voi între voi, să fiți sinceri, pentru că văd că licitați în interese. De o parte atacați și invinuiți pe alții pentru neactivitatea voastră; de altă parte compuneți unul contra altuia *pe ascuns*, „apeluri” veninoase de restituire! Ei, dragă d-le Cherechean, așa nu se poate face ordine la „Asociație”. Și, Vă asigur, că de veți restitui conducerii „Secției” de o sută de ori și o veți conduce iarăși tot numai voi de voi, fără a se face întâi și adevărata premenire, aducându-se la conducere adevăratele valori, caracterle ferme dintre dascăli. biata noastră „Asociație” va rămâne tot în starea ei de deplâns de astăzi. O spun aceasta „nu pentru a pune bețe în roate ca cei-puși în fruntea „Asociației” să nu poată munci cu efect” după cum fără bază mă l-sulți D-ta pe mine, căci doară de 10 ani sunteți la largul vostru singuri, de ce nu munciți nimic?

O spun însă această din cea mai nobilă convingere, pentru că văd, că la timpul său, delăturându-se, prin mijloacele regretabile cunoscute, mulți dintre oameni de bine dela conducerea „Secției”, astăzi s'a ajuns în halul în care s'a ajuns, fără speranță de in-

dreptare; „Asociația” n'are astăzi conducători *legali*, mandatul de mult le-a expirat; fiindcă văd, că nici măcar voi între voi nu sunteți sinceri. Atunci ce bine mai vreți voi să aduceți bietei tagme dascălești prin „Asociația” voastră?

Te asigur, dragă d-le Cherechean, că dacă aș avea eu puterea, care mi-o atribuie D-ta, un minut n'ai mai bate câmpii, cu atacuri și acuze nebazate, intenționând prin aceasta sigur a să abate atenția lumii dela neactivitatea „Asociației”, căci de aceasta e vorba, nu de atacuri la adresa D-tale, ca cassar. Te-aș pune pe D-ta și v'aș pune pe toți, ca în „Asociație” să nu umblați după alte interese străine de scopul ei, ci să vă faceți datoria pentru binele colegilor și mărirea neamului, făcând operă de cultură-profesională-națională și nu de vrajbă, căci aceasta numai poate fi chemarea „Asociației” noastre, după cum aceste le-am profosat noi în timpul ei de mărire și glorie din trecut.

Au nu vedeți, că noi, inv., din jud. Arad, cari suntem cel mai vechi constituiți în Reuniune Inv. de 10 ani nu mai producem nimic. Timpul de mărire, din activitatea noastră, de mult a trecut și lumea de bine să desgustă tot mai mult. Dovadă ad. gen. dela Ineu, convocată pe 3 Nov. a c., abia cu o zi mai înainte și și aceasta numai prin zăre fără cap și fără pricepere, pentru că simțim *imprăștiat* motivat de autorități, rămânând noi, dascălii, cu cheltuielile numai, de răs și batjocora lumii, adunată la Ineu, fiind acolo în ziua acela, chiar zi de târg. Dovadă nograma voastră pentru acea ad. gen. Este aceasta programă deamă de o „Asociație”, ca a noastră, cu un trecut de 50 de ani? Nu vedeți, că totul s'a făcut de mântuială numai, fără viagă, fără duh, sub presiunea criticelor cari vi s'a adus?

Uitați-vă apoi la alte tagme și clase sociale! De pildă preoții noștri, cu cari noi și astăzi ar trebui să mergem braț la braț, unde sunt ei și unde suntem noi? Ei, cari au Reuniuni preoțești abia de 4-5 ani și noi, cari trăim în reuniune de 50 de ani. Ne putem noi măsura cu ei astăzi? Și de unde acest regres? Iată roadele celor ce ați sămănat și politica rău înțeleasă!

Atunci pentru ce invinuiți pe alții pentru neputința voastră?

Cu îndemnuri „părintești” de umilire și îngâmfare de pe olimp: „Scrieți băieți ori cum numai scrieți”, ce credeți, salvați reputația noastră din trecut, care ne-ați mâncat-o? Azi nu prin scrisul „ori cum” (poate „orice”) să câștigați demnitatea individului, cu atât mai puțin a unei corporațiuni. Acele timpuri de mult au trecut și voi nu vreți să înțelegeți!

În No. 10 din „Gaz. Inv.” am adresat un apel călduros și sincer lubiților mei frați colegi pentru strângerea rândurilor noastre restărite și în linii generale am și arătat calea pentru ajungerea acestui scop. Di Cherechean însă, după datină, nu numai că restălmăcește apelul, atacându-mă și atribuiindu-mi și din acel prilej ținte, cari nu le am, dar mai și zice: „în cele mai multe puncte îl aprob.” Dar de ce nu l-ai putea aproba pe dea ntregul d-le Cherechean, că doară e vorba sincer de binele nostru al tuturor? Ei, dar atunci unde ar rămâne interesele străine de „Asociație”?

Lubiți colegii! Scumpul dascăl al neamului! Treziți-vă! Nu vă lăsați încătușați de niște mărimi închipuie dintre noi! Faceți odată ordine în „Asociație”, că suntem de răsul lumii în mâna voastră e puterea! Și, pentru întrelasare, posteritatea pe voi vă va judeca! Aș vrea să văd iarăși învățătorimea, după cum eram noi odată, la culmea muncii și a demnității sale!

Ș'apoi de unde dreptul DTale de *pașe*, d-le Cherechean, să provoaci oamenii cu trecut și cu drepturi, cel puțin cât DTa; oameni mai în vârstă ca DTa, „să se deie la o parte” și să vă lase să vă faceți de cap în „Asociație”? Nu observați, că, dacă e vorba de „necuvință” aici este „marea necuvință”, ce o atribuie DTa altora, fără bază și fără motiv. Al DTa drept de progenitură asupra instituțiilor învățătoarești și a oamenilor? Atunci mai încet!

Ce să mai zic apoi, că de o grămadă de ani bugetul și socoțiile Căminului nostru inv. din Arad nu sunt verificate de ad. gen. singură în drept a-o face aceasta. Na, pentru că ad. gen. de ani de zile nu s'a țin.

Cât privește insulta, care mi-o aduce di Cherechean, iarăși gratuit, că eu am scris, ce am scris, referitor la neactivitatea „Secției” jud. Arad, din „egoism” și nu îndemnat de bunăcredință, toată lumea știe, că toată viața mea din trecut a fost un lanț neîntrerupt de suferințe grele pentru scumpele ideale ale neamului. N'am scris nici pentru că „nu mi s'ar fi satisfăcut orgoliul personal”, fiindcă iarăși toată lumea știe, că mi-s'a dat numiri cu rol de conducere a inv. nostru primar din județ și n'am primit. Cu atât mai puțin am scris, ce am scris „cu patimă”, „pentru a împiedeca mersul normal al lucrurilor, prin activitate subversivă”, după cum larăș greșit și cu anumite intenții susține dragul meu coleg Cherechean despre mine.

Apoi, dragă d-le Cherechean, să o știți: am fost, sunt și vreau să mor om de omenie. Dar spune-mi DTa, dacă eu *la lumina zilei scriu și prin scrisul meu, cu bunăcredință, vreau a îndrepta, dacă se mai pot, stările nenorocite de astăzi dela „Asociație”, stări pe cari și DTa recunoaște că sunt, săvârșesc, după DTa, „activitate subversivă”, ce activitate săvârșești DTa, când pe față simulez pretenție *aceluia*, contra căruia *pe ascuns*, scrii apel veninos, îl trimiți la Arad, îndemnând învățătorimea a-l iscăli, cu scopul de a-l da peste cap dela conducere, dar pe care DTa n'al curagiuil a-l și iscăli, zicând: „Ar părea lucru șod să-l iscălesc, căci sunt în mijlocul lor.”*

Așa că aceasta nu e muncă subversivă?

Deci: „Ecce Homo.”

O oameni, o vremuri!!

Dimitrie Popoviciu
director școlar

Un apel al Asociației Generale a Învățătorilor. din România

Comitetul central al Asociației generale a învățătorilor din România hotărând să facă un istoric al Asociației de la cele dintâi ale ei începuturi până astăzi și să organizeze un muzeu care să-i oglindească trecutul și dezvoltarea actuală, adresează următoarea rugămintă:

1. Către toți foștii conducători și luptători ai mișcării învățătoarești de a-l trimite — la sediul său: str. Latină Nr. 10 București III — memoriile cu date și însemnări despre încercările făcute, acțiunile desfășurate și luptele date pentru organizarea învățătorilor în Asociație, precum și orice ce documente (fotografii, scrisori, apeluri, publicații, etc.) în legătură cu trecutul Asociației.
2. Către toți învățătorii, de a trimite pentru muzeul Asociației orice obiect sau amintire ce posedă din viața școlii și a învățătorilor: tablouri și fotografii, manuale didactice vechi, diferite publicații și reviste învățătoarești, lucrări în orice domeniu executate de învățători și orice material documentar care să învedereze realizările originale în școală și în afară de școală (metode noul, experiențe, colecții de muzeu, societăți culturale, etc.)

Cere deasemenea date, amintiri și documente despre felul cum învățătorii și-au îndeplinit datoria în războiul unității noastre naționale (episoade eroice la care au participat și acte de bravură săvârșite, fotografiile și scurte biografii ale învățătorilor morți în război, etc.)

Rugăm pe toți onorații noștri abonați să-și achite de urgență abonamentul.

INFORMAȚIUNI.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pe un an . . . . 160 Lei

Pe 1/2 an . . . . 80 „

Abonament de sprijin 1000 lei

Costul abonamentului precum și toată corespondența să se trimită numai d-lui Ioan Drecin, inv. în Cuvîn p. Ghioroc, administratorul gazetei noastre.

D-nii directori cari au primit listele de abonamente sunt rugați a trimite odată cu banii și listele pe adresa administratorului nostru.

D. Iuliu Maniu președintele Consiliului de miniștri, a declarat, că toate informațiile apărute în ziare cum că prin noua organizare a ministerelor, salariile funcționarilor vor fi reduse, sunt false.

Gradațiile și salariile funcționarilor actuali se mențin.

De altfel legea e categorică în această privință.

La congresul învățătorilor din județul Treiscaune s'a hotărât constituirea unei societăți de credit și ajutor a învățătorilor. S'a ales și o comisie, care să redacteze statutele, iar noua societate își va începe activitatea la 1 Ianuarie.

Ministerul Instrucțiunii a trimis o circulară tuturor direcțiilor de școli din țară prin care cere ca profesorii și școlile să dea concurs cât mai larg comitetelor filiale A. R. P. A. (Asociația română pentru propaganda aviației).

Cununie. Aflăm cu multă plăcere că distinsul și harnicul notar din Covășinț d. Sabin Buftea, și-a serbat cununia cu drăgălașa și mult simpatica dsoară Minerva Popa, învățătoare în Covășinț în ziua de 14 Noem. c. Felicitările noastre!

„Școala Bănățeană” organul oficial al Asociației învățătorilor din Banat, care a apărut până acum la Caransebeș și Lugos, cu începere de la 15 Noembrie a. c. va fi mutată la Timișoara. „Școala Bănățeană” și-a asigurat colaborarea multor mânători de condeie dintre membrii corpului didactic, precum și alte colaborări cari o vor face foarte interesantă.

Comisia de judecată a ministerului Instrucțiunii revizuirea procesul învățătorului Antoniu Peia din Timiș-Torontal care fusese exclus pentru totdeauna din învățământ pentru abateri grave dela îndatoririle lui didactice, i-a redus pedeapsa numai la o excludere pe timp de doi ani.

La 1 Septembrie școlile primare ale societății „Petrosani” din valea Jiului au trecut la stat.

Învățătorii cari înainte erau plătiți de către societatea minieră n'au fost încă trecuți în statele de plată ale ministerului Instrucției, așa că ei au rămas fără salariu.

Sunt dispensați de examenul de definitivitate, numai învățătorii proveniți din suplinitori, cari au obținut titlul de învățător definitiv pe baza unei inspecții speciale și cari la data inspecției aveau stagiul prevăzut de lege în momentul promulgării ei.

După congresul general al corpului învățătoresc din județul Fălciu organizat, după deschiderea cursurilor școlare de către Asociația învățătorilor din Huși și județul Fălciu, s'a hotărât întemeierea unei bănci care să servească interesele materiale ale membrilor asociației.

D. D. V. Tonl, președintele Asociației Generale a învățătorilor din România, a fost numit inspector general al Fundației Regele Mihai I.

Suntem informați că în orașe foarte mulți învățătorii dau ore particulare de limba română elevilor minoritari, cari urmează școala sub conducerea clară a lor. Cum lucrul acesta este în contrazicere cu legea inv. primar, credem că autoritățile superioare școlare au datorita a interzice odată pantru totdeauna astfel de cazuri. (De altfel în Arad avem multe!).

Ministerul Instrucțiunii cu ordinul No. 143949 | 1929, anunță că prin legea promulgată cu înaltul Decret Regal No. 1555, publicată în Monitorul oficial No. 111 a. c., s'a acordat gradația de merit militar și normalizărilor cu diplomă, învățătorii seriiile 1916, 1917, și 1918 cari au făcut războiul în condițiile prevăzute în Decretul Regal No. 4115 din 1919.

Cei interesați vor înainta cerere până la data de cel târziu 22 Noem. c. Revizoratul Școlar cu următoarele anexe: Diploma, certificatul de serviciu și actele militare din care să reese data mobilizării, demobilizării și mutațiile avute în acest interval.

In atențiunea D-lor învățători din jud. Arad.

Se aduce la cunoștință tuttora, că cercurile culturale convocate pe ziua de 21 Noembrie a. c. sunt obligatorii pentru toți membrii, neputând fi ele contramandate pe motivul participării la adunarea generală a asociației învățătorescilor, care a fost convocată pe aceeași zi, fără a se ținea însă cont de stingherirea și sustragerea învățătorilor dela îndatoririle lor impuse de lege.

P. Dirlea, revizor.

Salarizarea învățătorilor.

Ministerul Instrucțiunii, de acord cu cel de finanțe, a trimis școlilor următoarele dispoziții relative la salarizarea învățătorilor.

Ordonanțele sau mandatele de plată se vor emite numai pe numele percepțiilor. La ele se vor atașa statele nominale cu drepturile respective și se vor semna de învățători.

Aceste mandate vor fi trimise de ordonatorii secundari oficiali administrațiilor financiare, cari după verificare le vor trimite percepțiilor pentru verificare.

Percepții sunt obligați să achite aceste mandate în maximum 30 zile dela emiterea lor.

Aceasta numai în ce privește ocoale urbane, pentru cele urbane, ordonanța se va face pe numele directorilor școlilor.

Leașa neincasată timp de peste 6 luni se varsă la stat.

A apărut!

Călăuza învățătorului

pentru clasa II-a primară întregul învățământ al acestei clase, aranjat pe ore, cu schițe sau planuri dezvoltate pentru toate lecțiile noi, din toate obiectele de învățământ.

de Traian B. Pețanca și Maria Pețanca

Succesul școlilor noastre de meserii din Barcelona.

În pavilionul românesc dela expoziția din Barcelona s'a organizat o secție cu produsele de artă ale școlilor noastre profesionale.

Această secție a fost aranjată de d. profesor I Banciu directorul general al contabilității din ministerul Instrucțiunii.

Au fost expuse lucrări de sculptură în lemn, broderii în fir de aur, covoare, mobile etc. lucrute în următoarele școli: școala superioară de arte și meserii din București, școala profesională de fete „A. F. Robescu”, azilul „Elena Doamna” școala superioară de arte și meserii din Craiova și școala specială de broderii și țesături din Capitală.

Comisariatul expoziției ținând seamă de priceperea cu care a fost organizată această secțiune și de frumusețea lucrurilor expuse a acordat următoarele premii: „La grand prix” școlii superioare de arte și meserii din București, iar tuturor celorlalte școli, medalia de aur.

Posta Redacției.

D. Zima Arthur, Bodroghi Elena, Vlădar Emilia și Sztojkovits Ghizela sunt rugați a ne trimite costul abonamentului pe jum. an cât timp au primit gazeta pentru că nu e nici frumos și nici cinstit a primi 10 numere și a respinge pe al 11-lea. Noi n'am impus nimănui gazeta noastră și am rugat pe toți cari nu doresc să fie abonați să ni-o restituie. Acei cari am avut caracter au făcut la fel cei înșirați mai sus — precum și alții cari îl vom arăta într'un alt număr al gazetei — am procedat ca niște „șogârți” și nu ca dascăli ce trebuie să cunoască datoria.

Ori prin respingerea gazetei vreau să arate marea dragoste ce o au față de limba română?... Auz?...

D. Frențu, Ceace ni-ai scris e foarte dureros și trist. Unicul sfat ce ți-l putem da e să te adresezi justiției. D. Hanca Maria, Deocamdată bilunar. Vi s'a trimis gazeta regulată. I. Iencia (Bucovina) Pentru sprijinul acordat, frumoase mulțumiri. Rămurel Se va publica. Un bânățean, Gazeta se trimite în întreg Banatul. D. Ivescu Mulțumiri. Sică: Mai trimite. Popescu N. și I. U. Se va publica.

Aviz tuturor învățătorilor!

S'a pus sub tipar și va apăra până la 1 Decembrie a. c. „Almanahul învățătorilor” pe anul 1930, care pe lângă partea calendaristică și o frumoasă și bogată parte literară pedagogică, cuprinde un bogat material de informații și îndrumări școlare și profesionale, necesar tuturor oamenilor de școală: Sărbătorile bisericesti și naționale, posturile, vacanțele școlare, administrație școlară, taxele postale și timbru, noua organizare a Ministerului Instrucțiunii, învățământul primar din țara întreagă după regiuni școlare și județe, căminele și băncile învățatorescilor, revistele pedagogice, învățătorii în viața politică, congresele învățatorescilor din țară, congresele internaționale de educație, extras din legea pensilor cu Instrucții, formulare și exemple practice, călăuza învățătorului în capitală etc. etc..

Nimenia să nu-și cumpere calendar până nu cunoaște acest almanah practic și necesar tuturor oamenilor de școală și care va fi tipărit în cele mai moderne condiții grafice. Se va putea comanda de pe acum dela Direcțiunea școlii primare din Caransebeș (Banat). Prețul 50 lei.

Gh. Neamțu P. Jumanca
Dir. școlii primare Inv., Redactorul revistei
din Caransebeș Școala Bănățeană.

Colțul m

Femeea maghiară cu bar

Ziarul „Universul”, într'un număr reproduce portretul unei femei păroase, femeia maghiară cu barbă, care sub numele „Mme Adreine femme à barbe hongroise”, vagabondează pe străzile Parisului cerând revizuire tratate.

Știți că abundența în a caracterizează această rasă, că abundență dovedește o cât n apropiată înrudire cu maimuț D nu ne așteptam, însă, ca să agi rate în public această caracte și re stică.

Și cum stam cu ziarul în mâinile privind la femeia fenomen, — după ar noi — un prieten îmi spune: vorl — Ce te miri, nu știi că U anii gurul s'a făcut prieten cu E zăm glezul?

— „Ei și?”

— Păi a devenit utilitarist, sulu nu lasă nici un bun neîntreb a fi înțaf. Să nu te surprindă fapt il că acești nerușinați, nereușind totu acea „Geocondă” vor trimite rată propaganda revizionistă un a este specimen în, sau fără costum. Ș

— Atunci cum ar fi cu m nu rata publică?

— !!!

Sică.

Geografia județului Arad de V. Niculescu și I. Săndulescu a apărut în ediție nouă și găsește de vânzare la Librăria Diecezană din Arad.

ROMÂNIA

Comitetul școlar județean Arad.

Nr. 2396/1929. Arad, la 26 Oct. 1929

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 30 Decembrie 1929, orele 10 a. m. se va ține licitațiune publică în localul Prefecturii județului Arad și la primăria comunei Sănmartin, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de transformare și adaptarea, precum și construirea 2 sale de învățământ la școala primară din comuna Sănmartin, în baza devizului întocmit de Serviciul tehnic județean al județului Arad.

Spesele pentru lucrările susmenționate sunt 650.000 Lei.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice și cu oferte închise și sigilate, pe care concurenții le vor înainta Comitetului școlar județean sau Primăriei comunale din Sănmartin în ziua licitației, orale, adecă la începerea licitației.

Amatorii odată cu oferta, însă separat (nu în plic) vor prezenta recipisa asupra garanției provizorie depusă la Administrația Financiară din Arad. Ca garanție depuse 6% a sumei oferite, însă numai în numărul sau efecte de stat.

Amatorii vor dovedi cu acte justificative, că îndeplinesc condițiile legale pentru de a putea lua parte la întreprindere de lucrări publice.

Devizele, condițiile și planurile relative la aceste lucrări se pot vedea în biroul Comitetului școlar județean, la Prefectura județului Arad, camera Nr. 42, și la Primăria comunei Sănmartin.

Prefect Secretar
Dr. Lazar (ss) V. Spătaru (ss)

Redactor responsabil:
ION JELECUȚEAN